

INTERNATIONAL JOURNAL OF FIELD EDUCATION

The Effect of Storyline Method on Academic Success and Permanence of Learning and Opinions of Teachers and Students on the Method

İlknur TOY¹

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Institute of Social Sciences, Social Studies Education
<https://orcid.org/0000-0002-2116-2514>

Erdal AKPINAR²

Erzincan Binali Yıldırım University, Faculty of Science and Literature, Geography Department
<https://orcid.org/0000-0002-5281-9785>

ABSTRACT

The storyline method is a constructivist learning method that asks key questions in a logical order around a story within the framework of character, space and plot, involves students in the process by doing and experiencing, especially requires the use of active techniques such as drama and role-playing, embodying the learning in the mind, makes the process fun and offers a wealth of methods with many learning styles. In this study, the effect of the Storyline method on the academic achievement of students in the 7th grade social studies course within the scope of global connections learning area, on the permanence level of knowledge learned and the opinions of teachers and students about the method were examined. In this context, the effect of this method on teaching historical issues, global problems and solutions has been tried to be determined. The pretest-posttest control group model and phenomenology were used in the study. The study group of the research consisted of 112 students in 7th grade at two public schools in Aksaray. The lessons were taught with the storyline method in the experimental group and with the current teaching practices in the control group. As a data collection tool, together with the Social Studies Achievement Test developed by the researcher, student diaries, teacher and student written opinions were used. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the achievement test is 0.850. Before and after the application, the Social Studies Achievement Test was administered to all students as pre-test, post-test and retention test. The data were analyzed with the SPSS program, independent groups t test and dependent groups t test. In addition, descriptive analysis method was used for qualitative data. According to the results of the research, the storyline method is more effective and successful in increasing the academic success of students at the level of historical achievements and total achievements and ensuring the permanence of the learned information. Teacher and student views on the storyline method are generally positive.

Key Words: Storyline Method, Social Studies Teaching, Academic Success, Permanent Learning, Teacher' Opinion, Student' Opinion.

ARTICLE INFO

Received:
21.08.2020
*Published
online:*
31.12.2020

¹ Corresponding author: ilknurtoy29@gmail.com

² Prof. Dr., eakpinar@erzincan.edu.tr

*This study was presented as oral presentation at the 3rd International Symposium Educational Sciences and Social Sciences in Nevşehir on June 25-27, 2019.

Storyline Yönteminin Akademik Başarı ve Kalıcı Öğrenmeye Etkisi- Öğretmenler ve Öğrencilerin Yöntem Hakkındaki Görüşleri

İlknur TOY¹

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi
<https://orcid.org/0000-0002-2116-2514>

Erdal AKPINAR²

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Fen Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü
<https://orcid.org/0000-0002-5281-9785>

ÖZET

MAKALE BİLGİSİ

Storyline yöntemi; karakter, mekan ve olaylar örgüsü çerçevesinde bir öykü etrafında mantık sırasıyla anahtar sorular soran, öğrencileri bizzat yaparak yaşayarak sürece dahil eden, özellikle drama ve rol yapma gibi aktif tekniklerin kullanılmasını gerektiren, öğrenmeyi zihinde somutlaştıran, süreci eğlenceli kılan ve birçok öğrenme stiliyle yöntem zenginliği sunan yapılandırmacı bir öğrenme yöntemidir. Bu çalışmada, Storyline yönteminin küresel bağlantılar öğrenme alanı kapsamında 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde öğrencilerin akademik başarısına, öğrenilen bilgilerin kalıcılık düzeyine etkisi ile öğretmen ve öğrencilerin yöntem hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Bu bağlamda söz konusu yöntemin tarihi konuların, küresel sorunların ve çözüm yollarının öğretilmesindeki etkisi belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, ön test-son test kontrol gruplu model ve olgubilim (fenomenoloji) kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Aksaray’da iki devlet okulunda 7. sınıfta öğrenim gören toplam 112 öğrenci oluşturmaktadır. Dersler deney grubunda storyline yöntemiyle, kontrol grubunda ise mevcut öğretim uygulamalarıyla işlenmiştir. Veri toplama aracı olarak, araştırmacı tarafından geliştirilen Sosyal Bilgiler Başarı Testi ile birlikte öğrenci günlükleri, öğretmen ve öğrenci yazılı görüşleri kullanılmıştır. Başarı testinin Cronbach Alpha güvenirlik kat sayısı 0.850’dir. Uygulama öncesinde ve sonrasında tüm öğrencilere Sosyal Bilgiler Başarı Testi ön test, son test ve kalıcılık testi olarak uygulanmıştır. Veriler, SPSS programıyla bağımsız gruplar t testi ve bağımlı gruplar t testi ile analiz edilmiştir. Ayrıca nitel veriler için betimsel analiz yapılmıştır. Araştırma sonucuna göre, storyline yöntemi tarih konulu kazanımlar ve toplam kazanımlar düzeyinde öğrencilerin akademik başarılarını artırmada ve öğrenilen bilgilerin kalıcılığını sağlamada daha etkili ve başarılıdır. Storyline yöntemine ilişkin öğretmen ve öğrenci görüşleri genel olarak olumludur.

*Alınma
Tarihi:21.08.2020
Çevrimiçi
yayınlanma
tarihi:
31.12.2020*

Anahtar Kelimeler: Storyline Yöntemi, Sosyal Bilgiler Öğretimi, Akademik Başarı, Kalıcı Öğrenme, Öğretmen Görüşü, Öğrenci Görüşü.

---

¹ Sorumlu yazar: ilknurtoy29@gmail.com

² Prof. Dr., eakpinar@erzincan.edu.tr

* Bu araştırma 25-27 Haziran 2019 tarihlerinde Nevşehir’de gerçekleştirilen 3. Uluslararası Eğitim Bilimleri ve Sosyal Bilimler Sempozyumunda sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

1. GİRİŞ

Bilim ve teknolojinin etkisiyle dünyada her alanda yaşanan hızlı değişim ve gelişim, doğal olarak eğitim alanında da kendini hissettirmektedir. İyi eğitim almış nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Öğrencilerin bilginin pasif alıcısı değil, aktif üreticisi olmaları istenmekte ve beklenmektedir. Bilgiyi arayan, bilgiyi keşfeden, öğrenmeyi öğrenmiş, üst düzey düşünme becerileri gelişmiş, yaşam boyu öğrenme becerileri kazanmış, dijital çağa uyumlu bireylerin yetişmesi hedeflenmektedir. Bu durum, sosyal bilgiler eğitimcilerini ve araştırmacılarını aktif öğrenme üzerinde daha fazla çalışmaya yöneltmiştir.

Sosyal bilgiler; sosyal bilimler disiplinlerinden seçilmiş bilgiler ışığında ilköğretim çağındaki çocuklara toplumsal yaşamla ilgili temel bilgi, beceri, tutum ve değerleri kazandırarak iyi ve sorumlu vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan bir öğretim programıdır (Erden, Tarihsiz: 8). Sosyal bilgiler öğretiminin amacı ise, bireyin kendisini ve çevresini tanıması ve geliştirmesi için gerekli olan bilgi, beceri ve değerlerin kazandırılmasıdır. Bu özellikler belli bakış açılarını ve sorumlulukları, değerleri, katılımı ve etkin öğrenmeyi gerektirmektedir. Bu çerçevede amaç, düşünen, duyarlı ve sosyal bir insan, yerel ve evrensel anlamıyla iyi vatandaş yetiştirmektir (Paykoç, 2005). Bu açıdan bakıldığında iyi bir vatandaş; eleştirel düşünebilen, empati kurabilen, ötekine karşı saygılı, dünya ile iletişime açık, katılımcı, günümüzde ve gelecekte muhtemel yaşanabilecek bireysel ve toplumsal problemleri çözebilecek bilgiye, inanca ve donanıma sahip olmalıdır (Akpınar ve İçen, 2012: 285).

Sosyal bilgiler, vatandaşlık eğitimi ve kültürel mirasın yeni nesillere aktarılmasını gerçekleştirmede önemli role sahiptir. Ayrıca değerler eğitimi bakımından önemlidir. Bununla birlikte programda bazı konuların öğretilmesinde çeşitli sorunlar yaşanmaktadır. Konu ve kavramların önemli bir kısmının soyut olup zihinde somutlaşmayı, ezber gerektirmesi, gündelik yaşamdan kopuk bilgiler olması, özellikle tarih konularının sıkıcılığı nedeniyle öğrenciler tarafından sevilmemesi, derslerde konuların heyecansız ve monoton bir şekilde işlenmesi olarak özetlenebilir. Sonuçta bu etkenler dersin sıkıcı bir kimliğe bürünmesine ve öneminin yeterince anlaşılmasına neden olmaktadır. Öğrenci tutumunun sosyal bilgiler dersine yönelik başarıyı artırmada etkili olduğu bilinmektedir. Söz konusu eleştiriler, öğrencilerin sosyal bilgiler dersine karşı tutumlarının çok da olumlu olmadığını göstermektedir.

Sosyal bilgiler dersinin önemi ve ona yöneltilen eleştiriler dikkate alındığında, soyut olgu ve kavramlar içeren sosyal bilgiler derslerinde anlamlı, etkili ve kalıcı bir öğrenmenin nasıl gerçekleştirileceği sorusu önem kazanmaktadır. Sosyal bilgiler öğretimi yöntemce zenginleştirmek, çeşitli materyallerle ve edebi ürünlerle desteklemek, dersleri heyecan verici, eğlendirici, ilgi çekici ve motive edici hale getirmek gerekir. Bu kapsamda “soyut tarihi bilgiler kalıcı bir şekilde nasıl öğretilir?”, “derse yönelik olumlu tutum nasıl geliştirilir?”, “eğlenceli, ilgi çekici ve kolay bir öğrenme nasıl gerçekleştirilir?” sorularına yanıt aranmaktadır.

Aktif öğrenme, öğrenenin öğrenme sürecinin sorumluluğunu taşıdığı, öğrenene öğrenme sürecinin çeşitli yönleri ile ilgili karar alma ve öz düzenleme yapma fırsatlarının verildiği ve öğrencinin öğrenme sürecinde zihinsel yeteneklerini kullanmaya zorlandığı bir öğrenme sürecidir (Açıkgöz, 2003: 17). Aktif öğrenme sürecinde Alanda Kartopu, Akvaryum, Köşeleme, Flash, Rol yapma, Sandviç, Pazar yeri, Tereyağı-Ekmek, Philips 66, Bilgi kese kâğıdı, Soru turu, Bunu kim yapar, Kum saati, Tombala, Hazineyi bul, Mahkeme, Kart eşleştirme, Görev grubu ve Dedikodu gibi 200’ den fazla öğretim tekniği kullanılmaktadır (Açıkgöz, 2009; Bellanca, 2008; Silberman, 2005; Akt. Türksöy ve Taşlıdere, 2016: 59).

Yaparak yaşayarak öğrenme olarak özetlenen bu yöntemler, öğretimde sıklıkla uygulanmaktadır. Aktif öğrenme tekniklerinin öğretim etkinliklerindeki yeri üzerine yapılan lisansüstü tez çalışmaları ve araştırmalar, bu tekniklerin öğrenme, olumlu tutum ve görüş geliştirme üzerinde etkili olduğunu göstermektedir (Kardaş ve Öztürk, 2015: 1690; Akt. Kardaş ve Uca, 2016). Başta gelişmiş ülkeler olmak üzere birçok ülkede aktif öğrenmeye geçmek üzere çeşitli çalışmalar yürütülmekte, bu konudaki yayınların ve araştırmaların sayısı giderek artmakta, öğretmenlere aktif öğrenme tekniklerini uygulama becerisini kazandırmak üzere yoğun çabalar harcanmakta, yeni aktif öğrenme yöntem ve teknikleri geliştirilmektedir (Aydede, 2006).

Bu aktif öğrenme yöntemlerinden biri de Storyline yöntemidir. Söz konusu yöntem, Türkiye’de adı yeni duyulmakla birlikte, esasen 1980’lerde İskoçya’da geliştirilmiştir. Yapılandırmacı yaklaşım üzerine kurulu, öykü anlatımı temelli, içerisinde pek çok tekniği barındıran bir yöntemdir. “Story” ve “line”, bu yöntemi en iyi anlatan sözcüklerdir. Bir araya geldiklerinde yönteme adını veren bir bütünlük oluştururlar. Yöntemde küçük öyküler düğümlerle birbirine bağlanır ve bu düğümlerin öğrenciler tarafından çözülmesi istenir. Öyküler birbiri üzerine sıra halinde yapılandırılmıştır. Bir düğüm çözülmeden, diğer öyküye geçilmez. Bu nedenle çizgisel bir yol izlemektedir. İsminde yer alan "story" öyküyü, “line” ise bu çizgiyi ifade eder (Tepetaş, 2013: 273).

Storyline yöntemi, sosyal yapılandırmacılık ilkeleri üzerine kuruludur. Gerçek dünya ile bağlantılıdır. Çoklu zekâdan faydalanmakta olup, eleştirel düşünmeyi teşvik eder. Başarıyı destekler ve öğrencilere güven inşa eder. Bünyesinde birçok farklı öğrenme stilini barındırır. Demokrasi kültürünün gelişmesine ve iyi vatandaşlar yetiştirilmesine katkı sağlar. Bu sayede küresel sorunlar karşısında olumlu bir bakış açısı kazandırdığı söylenebilir (<http://www.globalstorylines.org.uk/cfe#cfe3>).

Storyline yöntemi, yapılandırmacı yaklaşıma göre şekillenir (Harkness, 1997: 13). Aktif bir öğretim yöntemi olup, gerçek dünya ile temel beceriler arasında bağlantı sağlar. Sosyal bilgiler öğretim programına uyumludur. Kendi kavramsal modelini geliştirmek için, çocukların teşvik edilmesi önemlidir. Motivasyonu yüksektir. Bell, yöntemin başlıca özelliklerini şu şekilde sıralamıştır (Bell, 1990);

- Öğrenme sürecini, detaylı bir zaman dilimine ve sıraya yerleştirir.
- Süreçte karakterleri işe koşar.
- Üzerinde çalışmak için bir olay seçer.
- Çözümlemek için gerçek problemler sunar.

Bu kapsamda öykünün belirli bir mantık çerçevesinde kurgulanması ve işlenmesi önemlidir. Bell ve Harkness'e göre (2006: 9) mantıklı öykü sıralaması aşağıdaki gibidir.

Şekil 2: Mantıklı Öykü Sıra Akış Şeması

Storyline yönteminde çocukların daha iyi öğrenmeleri ve öğrenmenin kalıcı olmasını sağlayabilmek için yaparak ve yaşayarak öğrenme esastır. Dolayısıyla öykü anlatımı ve öykünün içinde yer almak önemlidir. Yöntem, öğrenme sürecinin genel olarak bir öykü ile başlatılır; zaman, mekân ve karakter bağlantılarıyla güçlendirilmek suretiyle konunun bütünlüğünü bozmadan aşamalı bir şekilde işlenmesinden ibarettir (Tepetaş, 2011: 42). Aslında Storyline, ayrı rollerden ve oyunculardan oluşan bir dramadır (Ekelund, 2000; Akt. Järvinen, 2005). Storyline teması gerçek yaşamı yansıtır. Dolayısıyla bağlam tanıdık ve çocuklar bu bağlamın kendi yaşamlarıyla ilişkisini görürler. Aynı zamanda doğası gereği yöntemde yer alan mekân ve karakter gibi görseller, öğrenme için bağlam inşa etmeye yardımcı olur (Creswell, 2007: 86-93). Storyline, konuyu bağlam desteğiyle anlama, kavrama düzeylerini ve becerilerini geliştirmek için çocuğa fırsat verir. Öğretmenler genellikle kısa ve uzun vadeli planlama için Storyline yönteminin esnek yapısını takdir eder. Diğer yandan öğretmenler ve öğrenciler işbirliğiyle öykü oluşturmayı (storymaking) heyecan ve motive edici bulmakta, herhangi bir ders kitabından çok daha anlamlı görsel metinler oluşturmaktadırlar (http://www.storyline.org/Storyline_Design/Articles_5.html).

Rhonda (2010), storyline yönteminin öğrencilerin içsel motivasyonunu arttırdığını tespit etmiştir. Yiğit (2007), araştırma sonucunda storyline yöntemin öğrenci başarısını artırmada geleneksel yöntemle göre daha başarı sağladığını belirtmiştir. McGuire & Brown (1994), bir öykü çerçevesinde sosyal bilgiler üniteleri verildiğinde ve öğrencilerin aktif katılımı sağlandığında, mevcut konulara karşı daha fazla ilgi duyduklarını tespit etmiştir (Akt. Bell, 2007). Güney (2003), storyline yönteminin sosyal bilgiler dersi öğrencilerinin öğrenmeye yönelik motivasyonuna olumlu anlamda etki ettiğini belirlemiştir. Tepetaş (2011), storyline yönteminin okul öncesi çocukların temel kavram bilgi düzeyini geliştirme hususunda geleneksel yöntemle kıyasla daha etkili olduğu sonucuna varmıştır. Avcı ve Yüksel (2013), öğrencilerin storyline yöntemiyle süreci sahiplenip benimsediklerini ve motivasyonlarının arttığını ifade etmiştir. Bu durum, storyline yönteminin sosyal bilgiler dersinde etkin ve başarılı bir şekilde uygulanabileceği göstermektedir.

Bu başlık altında ayrıca yeni geliştirilen ve storyline ile iç içe geçmiş olan, *yeni bir gerçek öğrenme deneyimi* de denilen “global storyline” yönteminden bahsetmek faydalı olacaktır. Global storyline, storyline yöntemini ve prensiplerini içermektedir. Farklı olarak; derin yansıma, drama süreci ve değer temelli araştırmaya dayalıdır. Öğrenenler belirli bir küresel sorundan etkilenen bir topluluk içindeki karakterler haline gelirler. Karşılaştıkları problemleri birlikte nasıl çözebilecekleri hakkında yanıt ararlar. Global storyline, duyuşsal bir öğrenme ortamı sunmaktadır. Çünkü drama, öğrenenleri motive eden duyuşsal sürücüdür. Duyuşsal öğrenme alanı duygu, değer, tutum ve coşkuyu kışkırtır. Global storyline tamamen aktif öğrenmedir. Öğretmen ve öğrencilerin her ikisi de süreci komik bulup, eğlenirler

(<http://www.globalstorylines.org.uk/about>). Bu araştırmada küresel sorunlar kazanımları çerçevesinde yapılan etkinliklerimizin birçoğu drama, rol oynama gibi tekniklere dayalı olarak gerçekleştirilmiştir. Buradan hareketle, storyline yöntemiyle iç içe geçmiş bir yöntem olması dolayısıyla, araştırmamızın global storyline boyutu da olduğu söylenebilir.

İlgili alan yazında, storyline yönteminin sosyal bilgiler dersinde kalıcı öğrenme, tarihi konuların ve küresel sorunların öğretimi konularında yapılmış herhangi bir deneysel araştırma bulunmamaktadır. Bu çalışma, sosyal bilgiler programında küresel bağlantılar öğrenme alanında yer alan hem tarih konularının hem de küresel sorunların ve çözüm yollarının öğretiminde storyline yönteminin etkisini inceleyerek, alan yazındaki bu boşluğu doldurmayı hedeflemektedir. Araştırma, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı iki farklı öğretim yöntemini (storyline yöntemini ve hâlihazırdaki öğretim uygulamalarını) kıyaslamaktadır. Bu yönüyle, yani yapılandırmacı yaklaşıma dayalı mevcut öğretim uygulamaları karşısında storyline yöntemin etkililiğini ortaya çıkarması bakımından değerlidir. Ayrıca çalışmada, storyline yöntemine ilişkin öğretmen-öğrenci görüşleri detaylı bir şekilde analiz edilmiştir.

Araştırmanın amacı, küresel bağlantılar öğrenme alanı kapsamında 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde storyline yönteminin öğrencilerin akademik başarılarına, öğrenilen bilgilerin kalıcılığına ve öğretmen-öğrenci görüşlerine etkisini belirlemektir. Bu temel probleme bağlı olarak araştırmanın şu alt problemlerine yanıt aranmıştır;

1. Öğrencilerin “20. Yüzyılın başında Osmanlı Devleti ve Avrupa ülkelerinin siyasî ve ekonomik yapısıyla I. Dünya Savaşı'nın sebep ve sonuçlarını ilişkilendirir” isimli kazanımına ilişkin ön test, son test ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

2. Öğrencilerin “Küresel sorunlarla uluslararası kuruluşların kuruluş amaçlarını ilişkilendirir” isimli kazanımına ilişkin ön test, son test ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

3. Öğrencilerin “Küresel sorunların çözümlerinin yaşama geçirilmesinde kişisel sorumluluğunu fark eder” isimli kazanımına ilişkin ön test, son test ve kalıcılık testi puanları arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

4. Storyline yöntemine (uygulama sürecine) ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri nelerdir?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırmada, storyline yönteminin 7. sınıf sosyal bilgiler dersi küresel bağlantılar öğrenme alanına ilişkin kazanımların gerçekleşmesine, kalıcılığına ve öğretmen-öğrenci görüşlerine etkisini belirlemek amacıyla ön test-son test kontrol gruplu model ve olgubilim (fenomenoloji) deseni kullanılmıştır. Araştırma, 7. sınıf sosyal bilgiler dersi küresel bağlantılar öğrenme alanı kapsamındaki “Ülkeler Arası Köprüler” ünitesi ile sınırlıdır.

2.2. Çalışma Grubu

Araştırma, Aksaray ili merkezinde yer alan iki devlet okulunda öğrenim gören 7. sınıf öğrencileri ile yapılmıştır. Belirtilen okulların her birinden biri deney, biri kontrol grubu olmak üzere, ikişer şube seçilmiştir. Grupları belirlerken seçkisiz (yansız) bir atama ile iki deney ve iki kontrol grubu belirlenmiştir. Araştırmaya deney grubunda 56, kontrol grubunda 56 olmak üzere toplam 112 (kız/61;erkek/51) öğrenci katılmıştır.

2.3. Veri Toplama Araçları

Veri toplama aracı olarak, storyline yönteminin 7. sınıf sosyal bilgiler dersi küresel bağlantılar öğrenme alanına ilişkin kazanımların gerçekleşmesine (akademik başarı), kalıcılığına ve öğretmen-öğrenci görüşlerine etkisini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen Sosyal Bilgiler Başarı Testi kullanılmıştır. Testin geliştirilmesi sürecinde, sosyal bilgiler 7. sınıf programında belirtilen ünite kapsamında yer alan kazanımlar esas alınmıştır. Geliştirilen test; ön test, son test ve kalıcılık testi olarak kullanılmıştır. Öğretmen ve öğrencilerin storyline yöntemine ilişkin duygu ve düşünceleri yazılı olarak derlenmiş, ilaveten öğrenci günlüklerinden de yararlanılmıştır.

2.3.1. Ölçme Aracının (SBBT) Geliştirilmesi

Storyline yönteminin 7. sınıf sosyal bilgiler dersi küresel bağlantılar öğrenme alanına ilişkin kazanımların gerçekleşmesine, kalıcılığına ve öğretmen öğrenci görüşlerine etkisini belirlemek amacıyla “Sosyal Bilgiler Başarı Testi” hazırlanmıştır. Ölçme aracı dört aşamada geliştirilmiştir. İlk olarak madde havuzu oluşturma aşamasında literatür taraması yapılmıştır. Bu çerçevede 35 madde toplanmıştır. İkinci olarak kapsam geçerliği aşamasında, araştırmacı tarafından hazırlanan taslak ölçek formunun, sosyal bilgiler ünite kazanımlarının ölçümü için uygunluğu araştırılmıştır. Buna ilişkin değerlendirme yapmak üzere belirtke tablosu ve uzman değerlendirme formu ile birlikte konunun uzmanlarının ve sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşüne sunulmuştur. Böylece kapsam geçerliliğine sahip taslak ölçek geliştirilmiştir. Üçüncü aşamada, geliştirilen taslak ölçeğin geçerlik ve güvenilirliği test edilmiştir. Bu çerçevede Aksaray’daki bir devlet okulunda öğrenim görmekte olan sekizinci sınıf öğrencilerine yönelik bir pilot uygulaması yapılmıştır. Testin cronbach alfa güvenilirliği SPSS programı kullanılarak hesaplanmıştır. Araştırma sürecinde kullanılan başarı testinin Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .850’dir. Son olarak, tarafımızdan hazırlanan çoktan seçmeli 25 maddelik teste son şekli verilmiştir.

2.4. Araştırma Süreci (Storyline Yönteminin Eğitim ve Uygulama Süreci)

Uygulama öncesinde, araştırmacı tarafından deney grubuna storyline yönteminin ne olduğu ve sınıf içerisinde nasıl uygulanacağıyla ilgili ayrıntılı bilgi verilmiştir. Deney ve kontrol grubuna, uygulamadan birkaç gün önce ve eş zamanlı olarak hazır bulunuşluklarını ölçmek için ön test uygulanmıştır. Öğrencilerin yapılan açıklamalar çerçevesinde soruları strese girmeden rahatlıkla cevapladıkları gözlenmiştir.

Uygulama aşamasında deney grubunda kullanılmak üzere tarafımızdan “Sürpriz Yolculuk” isimli bir öykü kaleme alınmıştır. Öykü yazılırken uzman görüşlerine ve ünite içeriğine riayet edilmiştir. Söz konusu öykünün de yer aldığı Storyline ders planı, 5.Uluslararası Storyline Konferansı’nda kabul edilen formata uygun olarak hazırlanmıştır. Ders, bu plan kapsamında işlenmiştir.

Hazırlanan ders planında, öykü kurgusu ekseninde karakter, mekân ve zaman ilişkisi kurulmuştur. Öykü kurgusu *Norveçli John Edimson* adlı bir karakter etrafında tasarlanmış ve söz konusu karakterin maketi oluşturulmuştur. Mekân olarak tasarlanan dünya haritaları süreç boyunca sınıfta hazır bulundurulmuştur. Harkness’in storyline’ni buzdağına benzetmesinden hareketle, öyküde çok fazla bilgiye yer verilmemiştir. Öykü ile ilgili açık uçlu anahtar sorular, aşamalı bir şekilde düzenlenmiştir. Öğrenciler bu sorular eşliğinde öğretmenin rehberliğinde yapılan etkinliklerle konu bilgisini araştırıp doldurmuştur. Çocukların sürece aktif katılımını sağlamak için, drama ve rol oynama gibi etkinliklere yer verilmiştir. Bu süreçte davetli uzman da hazır bulunmuştur. Yöntemin gereği özel bir olay olarak sınıf kararıyla John Edimson “Yılın Gazetecisi” seçilmiştir. Yaptığımız çalışmalarla ilgili okul öğretmenlerinin ve

öğrencilerinin gezebileceği bir storyline sergisi açılmıştır. Sergi sonrası ünite süresince neler öğrendik?, En sevdiğiniz kısmı neydi?, Eğlenceli miydi? Hoşunuza gitmeyen bir şey oldu mu? şeklinde öğrencilere sorular yöneltilmek suretiyle, gözden geçirme (genel tekrar ve değerlendirme) kısmı tamamlanmıştır. Sürecin sonunda ise yöntemin bir parçası olarak, kutlama yapılmıştır. Bu kapsamda yılın gazetecisi seçilen John Edimson'a teşekkür plaketi verilmiştir. Son olarak hatıra fotoğrafları çektirilmiş, süreç tamamlanmıştır.

Kontrol grubunda derslere tarafımızdan geliştirilen deney ve kontrol grubunun hazır bulunuşluk düzeyleri eşitlenerek başlanmıştır. Kontrol grubunda yapılandırıcı yaklaşıma dayalı mevcut öğretim faaliyetleri uygulanmıştır (sorularla konulara giriş yapılmış, öğrencilere konu hakkında söz hakkı verilmiş, ders kitabındaki anekdotlar öğrencilerce okunmuş, ayrıca konuların özelliğine göre vitamin yazılımı, ders kitabı, beyin fırtınası, canlandırma, görsel araç-gereçler, araştırma ödevleri ve çalışma kitapları kullanılmıştır).

Uygulamanın ardından her iki gruba da son test uygulanmıştır. Son testten 45 gün sonra ise, gruplara kalıcılık testi uygulanmak suretiyle, deneysel işlemin etkililiği sınanmıştır. Son olarak da öğretmen ve öğrencilerin storyline yöntemine ilişkin duygu ve düşüncelerini belirten yazılı görüşleri alınmıştır.

2.5. Verilerin Analizi

Araştırmada, öğrencilere uygulanan ön test, son test ve kalıcılık testi puanlarından elde edilen veriler SPSS programı ile analiz edilmiştir. Deney ve kontrol grupları arasında anlamlı bir fark olup olmadığını ortaya koymak amacıyla bağımsız gruplar t testi uygulanmıştır. Grupların kendi içinde, araştırma ön test-son test, son test-kalıcılık testi sonuçları arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla bağımlı gruplar t testi uygulanmıştır. Bu istatistikî tekniklerden elde edilen veriler tablolaştırılmış ve yorumlanmıştır. Son olarak araştırmanın nitel verileri betimsel analiz ile çözümlenmiştir.

3. BULGULAR

3.1. Akademik Başarı ve Öğrenmenin Kalıcılığına İlişkin Elde Edilen Bulgular

Araştırma Sorusu 1: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem öncesi, deneysel işlem sonrası ve kalıcılık testi sonrası 1. kazanımı gerçekleştirme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 1. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Deneysel İşlem Öncesi 1. Kazanımı Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bağımsız Örnek t-testi Sonuçları

Grup	N	$\bar{X}$	Ss	t	Sd	p
Deney	50	8,9600	5,68909	1,921	104	,058
Kontrol	56	6,9286	5,20090			

$p > .05$

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem öncesi 1. kazanımı gerçekleştirme düzeylerine ilişkin bağımsız örnek t-testi sonuçları Tablo 1'de sunulmuştur. Deney grubunda yer alan öğrencilerin tarih konulu 1. kazanıma ilişkin ön bilgi düzeyleri ($\bar{X}=8,96$) ile kontrol grubunda yer alan öğrencilerin tarih konulu 1. kazanıma ilişkin ön bilgileri ($\bar{X}=6,93$) arasında

istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı görülmektedir (t_{104} : 1.921, $p > .05$). Bu bulgu, öğretim öncesinde deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin eşit ön bilgiye veya aynı hazır bulunuşluk düzeyine sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 2. *Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Deneysel İşlem Sonrası 1. Kazanımı Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bağımsız Örnek t-testi Sonuçları*

Grup	N	$\bar{X}$	Ss	t	Sd	p
Deney	53	24,5283	6,92988	5,345	102	,000*
Kontrol	51	17,0980	7,24777			

*p < .001

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem sonrası 1. kazanımı gerçekleştirme düzeylerine ilişkin bağımsız örnek t-testi sonuçları Tablo 2’de gösterilmiştir. Deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin tarih konulu 1. kazanıma ilişkin son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (t_{102} : 5.345, $p < .001$). Deney grubunda yer alan öğrencilerin öğretim uygulamaları sonrası başarı düzeyleri ($\bar{X}=24,53$), kontrol grubunda yer alan öğrencilerin öğretim sonrası başarı düzeylerinden ($\bar{X}=17,10$) oldukça yüksektir. Bu bulgu, storyline yönteminin tarih konulu 1. kazanımın öğreniminde oldukça etkili olduğunu göstermektedir. Bu durum, anlamlı ve etkili öğrenmenin gerçekleşmesiyle ilgilidir. Storyline yönteminin soyut konuları somutlaştırma özelliği ve öykünün konular arasında bağlam kurması öğrenmeyi olumlu yönde etkilemektedir. Diğer yandan drama ve rol oynama gibi etkinliklerle yaparak yaşayarak çocukları sürece dâhil etmekte; sürpriz, ilgi çekici, heyecanlı, eğlenceli ve zevkli bir öğrenme ortamı oluşturmaktadır. Nitekim öğrenci görüşleri de bu bulguyu desteklemektedir.

Tablo 3. *Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Kalıcılık Testi Sonrası 1. Kazanımı Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bağımsız Örnek t-testi Sonuçları*

Grup	N	$\bar{X}$	Ss	t	Sd	p
Deney	51	24,0000	8,80559	4,547	99	,000*
Kontrol	50	16,8727	7,45121			

*p < .001

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin kalıcılık testi sonrası 1. kazanımı gerçekleştirme düzeylerine ilişkin bağımsız örnek t-testi sonuçları Tablo 3’te belirtilmiştir. Deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin tarih konulu 1. kazanıma ilişkin kalıcılık testi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (t_{99} : 4.547, $p < .001$). Deney grubunda yer alan öğrencilerin kalıcılık testi sonrası başarı düzeyleri ($\bar{X}=24,00$), kontrol grubunda yer alan öğrencilerin kalıcılık testi sonrası başarı düzeylerinden ($\bar{X}=16,87$) oldukça yüksektir. Buna göre, storyline yönteminin uygulandığı deney grubu öğrencilerinde tarih konulu 1. kazanımın kalıcılığının sağlanmasında başarı düzeyi daha yüksektir. Başka bir deyişle, deney grubundaki öğrencilerin öğrendiklerini unutma düzeyleri oldukça düşüktür. Bu durum, storyline yönteminin yukarıda açıklanan olumlu niteliklerinden kaynaklanmaktadır. Öğrenci görüşleri de bu bulguyu destekler niteliktedir.

Araştırma Sorusu 2: Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem öncesi, deneysel işlem sonrası ve kalıcılık testi sonrası 2. ve 3. kazanımı gerçekleştirme düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık var mıdır?

Tablo 4. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Deneysel İşlem Öncesi 2. ve 3. Kazanımı Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bağımsız Örnek t-testi Sonuçları

Grup	N	$\bar{X}$	Ss	t	Sd	p
Deney	50	20,3200	7,39950	,570	104	,570
Kontrol	56	19,5000	7,39779			

p > .05

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem öncesi 2. ve 3. kazanımı gerçekleştirme düzeylerine ilişkin bağımsız örnek t-testi sonuçları Tablo 4’te sunulmuştur. Deney grubunda yer alan öğrencilerin güncel konulu 2. ve 3. kazanıma ilişkin ön bilgi düzeyleri ($\bar{X}=20,32$) ile kontrol grubunda yer alan öğrencilerin güncel konulu 2. ve 3. kazanıma ilişkin ön bilgileri ($\bar{X}=19,50$) arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı görülmektedir ($t_{104}: .570, p > .05$). Bu bulgu, öğretim öncesinde, deney ve kontrol gruplarındaki öğrencilerin birbirine yakın hazır bulunuşluk düzeyine sahip oldukları şeklinde yorumlanabilir.

Tablo 5. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Deneysel İşlem Sonrası 2. ve 3. Kazanımı Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bağımsız Örnek t-testi Sonuçları

Grup	N	$\bar{X}$	Ss	t	Sd	p
Deney	53	25,2075	6,54381	,871	102	,386
Kontrol	51	24,1569	5,71095			

p > .05

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin deneysel işlem sonrası 2. ve 3. kazanımı gerçekleştirme düzeylerine ilişkin bağımsız örnek t-testi sonuçları Tablo 5’te gösterilmiştir. Deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin güncel konulu 2. ve 3. kazanıma ilişkin son test puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılığın bulunmadığı görülmektedir ($t_{102}: .871, p > .05$). Deney grubunda yer alan öğrencilerin öğretim uygulamaları sonrası başarı düzeyleri ($\bar{X}=25,21$), kontrol grubunda yer alan öğrencilerin öğretim sonrası başarı düzeylerine ($\bar{X}=24,16$) yakındır. Elde edilen bulgular, hem yapılandırmacı yaklaşıma dayalı mevcut öğretim uygulamalarının, hem de storyline yönteminin güncel konulu 2. ve 3. kazanımların öğreniminde aynı derece etkili olduğunu göstermektedir. Bu sonuç, deney grubunda storyline yöntemi ile ders işlenmesinden, kontrol grubunda ise yapılandırmacı yaklaşıma dayalı mevcut öğretim uygulamalarına dayalı (Vitamin yazılımı, ders kitabı, beyin fırtınası, canlandırma, görsel araç-gereçler, araştırma ödevleri ve çalışma kitapları) öğrenme ortamından kaynaklanıyor olabilir.

Tablo 6. Deney ve Kontrol Grubu Öğrencilerinin Kalıcılık Testi Sonrası 2. ve 3. Kazanımı Gerçekleştirme Düzeylerine İlişkin Bağımsız Örnek t-testi Sonuçları

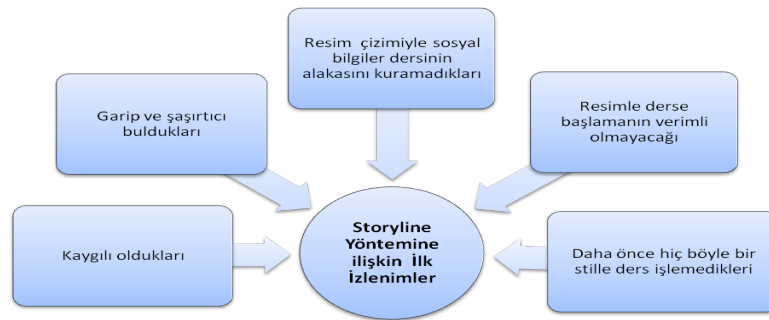
Grup	N	$\bar{X}$	Ss	t	Sd	p
Deney	53	26,2642	7,50423	2,622	106	,010*
Kontrol	55	22,5455	7,23627			

*p < .05

Deney ve kontrol grubu öğrencilerinin kalıcılık testi sonrası 2. ve 3. kazanımı gerçekleştirme düzeylerine ilişkin bağımsız örnek t-testi sonuçları Tablo 6’da belirtilmiştir. Deney ve kontrol grubunda yer alan öğrencilerin güncel konulu 2. ve 3. kazanıma ilişkin kalıcılık testi puanları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık bulunmaktadır (t_{106} : 2.622, $p < .05$). Deney grubunda yer alan öğrencilerin kalıcılık testi sonrası başarı düzeyleri ($\bar{X}=26,26$), kontrol grubunda yer alan öğrencilerin kalıcılık testi sonrası başarı düzeylerinden ($\bar{X}=22,55$) oldukça yüksektir. Bu sonuçta, deney grubu öğrencilerinde güncel konulu 2. ve 3. kazanımın kalıcılığının sağlanmasında storyline yönteminin oldukça etkili olduğu görülmektedir. Kontrol grubunda kalıcılığın olmaması; kazanımların küresel sorunlar ve uluslararası kuruluşlar gibi bilgi karmaşasına neden olacak konuları içermesiyle ilgili olabilir. Nitekim çalışma kitabındaki etkinlikler, öğrencilerin sürece aktif olarak katılımını sağlayamamaktadır. Buna karşın, deney grubunda kalıcılığın daha yüksek olması ise; storyline yöntemi kapsamındaki etkinliklerin öğrencileri sürece yaparak ve yaşayarak katılmasına olanak vermesiyle, ilginç, zevkli, eğlendirici, heyecan verici ve şaşırtıcı bir öğrenme ortamı sağlamasıyla açıklanabilir. Nitekim öğrenci görüşleri de bu bulguyu desteklemektedir.

3.2. Sosyal Bilgiler Dersinin Storyline Yöntemiyle İşlenmesine İlişkin Öğrencilerin ve Öğretmenlerin İlk İzlenimlerinden Elde Edilen Bulgular

Storyline yöntemiyle sosyal bilgiler dersinin işlenmesine yönelik öğrencilerin ve öğretmenlerin ilk izlenimlerinden elde edilen bulgular Model 1’de yer almaktadır.

Model 1. Sosyal Bilgiler Dersinin Storyline Yöntemiyle İşlenmesine İlişkin Öğrencilerin ve Öğretmenlerin İlk İzlenimleri

Model 1’de görüldüğü gibi *Sosyal Bilgiler Dersinin Storyline Yöntemiyle İşlenmesine İlişkin Öğrencilerin ve Öğretmenlerin İlk İzlenimleri* ile ilgili olarak; ‘garip ve şaşırtıcı buldukları’, ‘resim çizimiyle sosyal bilgiler dersinin alakasını kuramadıkları’, ‘daha önce hiç böyle bir

stille ders işlemedikleri’, ‘kaygılı oldukları’ ‘resimle derse başlamanın verimli olmayacağı’ şeklinde kodlar oluşturulmuş; tüm bu kodlar ‘*Storyline Yöntemine İlişkin İlk İzlenimler*’ teması altında toplanmıştır. Sosyal bilgiler dersinin storyline yöntemiyle işlenmesine ilişkin öğrenci ve öğretmenlerin ilk izlenimleri ile ilgili öğrenci ve öğretmenlerin yazılı görüşlerinden alınan doğrudan ifadelerden bazıları aşağıda verilmiştir.

“İlk dersimizde resim çizdik. En şaşırtıcı kısım buydu. Çünkü resimle dersin ne alakası olduğunu anlamamıştık.”

“Bugün sosyal dersimizi farklı bir stille işledik. Hiç böyle bir stille ders işlemedim. Norveç insanlarını araştırmamızı istedi öğretmen bizden. Derste bir tane adam çizdik, adı John’du. Çok garip bir dersti benim için. Öğretmen bu derste John’un maketini yapmış. Çok güzel olmuş. John’u dünyada gezdirmemizi istedi. Ona bir tatil rotası hazırlayıp onu gezdirecektik. Ama bu yerler 1. Dünya Savaşı’ndaki yerler olacaktı. Bu dersimiz de böyle güzel bitti.”

“Sizle ilk derse başlarken korkmuştum. Aslında nedeni öğretmen değişikliğiydi. Zaman geçtikçe sosyal dersine sizle birlikte ilgi duymaya başladım.”

“Öncelikle bu yöntemin ilk defa karşılaştığım ve enteresan bir yöntem olduğunu belirtmek isterim. Enteresan, çünkü daha önce ne öğrencilik yıllarımda ne de meslek hayatımda böyle bir yönetime denk gelmedim.”

“Sosyal bilgiler dersine resimle başladığımızda şaşırtıcı ve ilginçti, ancak açıkçası çok verimli olacağını düşünmedim.”

3.3. Storyline Yöntemi Kapsamında Derse Resim Çizimiyle Başlama ve Maket Karakter Oluşturma Sonrasına İlişkin Öğrencilerin ve Öğretmenlerin İzlenimlerinden Elde Edilen Bulgular

Öğretmen ve öğrencilerin yazılı görüşlerinden ve öğrenci günlüklerinden elde edilen nitel bulgulara göre; öğrencilerin maket yapımının ardından John karakterini sevdiği ve benimsediği görülmektedir. Ayrıca derse resim ve kimlik oluşturmakla başlamanın etkili bir öğretim tekniği olduğunu belirtmişlerdir. Öğrenci ve öğretmen yazılı görüşlerinden alınan doğrudan ifadeler aşağıda verilmiştir.

“John Edimson; seçilen resme çok benzemiş ve çokta etkileyici olmuş.”

“John’u tatile çıkaracaktık. John, eskiden savaş muhabirliği yapmış ve daha sonra emekli olmuştu. Onun için gezeceği yerler 1. Dünya Savaşının yaşadığı yerleri belirledik. Sonra da haritada ülkeleri yerlerine yerleştirdik. Bu ders de böylece bitti.”

“Sosyal dersinde; öğretmenimiz 1. Dünya savaşı konusuna başlamak için gerek olan bir hikâye okudu. Biz de bu hikâyede geçen John Edimson karakterini çizip kimlik kartı oluşturduk.”

“Derse resim ve kimlik oluşturmakla başlamak etkili bir yöntemdi. Ama seçilen karakter hayalimdeki John Edimson değildi. Mektup ve günlük çok gerçekçiydi.”

“Bugün sınıfa maketimiz de geldi. Resim olarak benimki seçilmişti. Öğretmenimiz onun maketini yapmış. Ben çok beğendim. Pamuktan uzun saçları ve sakalları vardı. Boynunda maket fotoğraf makinesi aslıydı. Çok beğendim gerçekten.”

“Bugün Jhon’la tanıştık. Resimdekine bu kadar benzeyeceğini hiç düşünmemiştim. Jhon öncelikle kendini tanıttı. İyi birine benziyordu. Bizimle dersimize katılacağını duyduğumda mutlu oldum. İlknur Hoca sanki John konuşuyormuş gibi metinler, günlük, mektup hazırlamış.”

“İlerleyen süreçlerde yöntemin uygulama şekli belirginlik kazanmaya başlayınca fikrim değişmeye başladı. Özellikle de resmedilen karakterin maketi oluşturulunca öğrencilerin karaktere ilgi ve sempati duyduklarını, onu benimsediklerini gördüğümde...”

3.4. Storyline Yöntemine İlişkin Öğrenci Günlüklerinden ve Yazılı Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Öğrencilerden storyline yöntemine ilişkin elde edilen bulgular Model 2’de yer almaktadır.

Model 2. Sosyal Bilgiler Dersi Öğrencilerinin Storyline Yöntemine İlişkin Görüşleri

Model 2’de görüldüğü gibi *Sosyal Bilgiler Dersi Öğrencilerinin Storyline Yöntemine İlişkin Görüşleri* ile ilgili olarak; ‘eğlendirici, heyecanlandırıcı ve meraklandırıcı olduğu’, ‘daha

ilginç ve ilgi çekici olduğu’, ‘öğrenme sürecine canlılık kattığı’, ‘karakterle empati kurdukları’, ‘öyküyle daha iyi anlayıp kavradıkları’, ‘öyküyle kalıcı bilgiler bıraktığı’, ‘en sevdikleri kısmın kendi düşünceleriyle ders işlenmesi olduğu’, ‘öğretici ama sorumluluk gerektirici etkinlikler olduğu’, ‘uzman davetini hoş bulup beğendikleri’, ‘emek isteyen bir yöntem olduğu’, ‘sosyal bilgiler dersine daha çok ilgi duyup sevdikleri’, ‘drama, rol oynama gibi etkinliklerin kullanılmasını sevindikleri’, ‘günlük ve mektupların inandırıcı gerçekliğine dikkat çektikleri’ ve ‘eğlenirken öğrendikleri, öğrenirken eğlendikleri’ şeklinde kodlar oluşturulmuş, tüm bu kodlar ‘Storyline Yöntemi’ teması altında toplanmıştır. Sosyal bilgiler dersi öğrencilerinin storyline yöntemine ilişkin öğrencilerin yazılı görüşlerinden ve günlüklerinden alınan doğrudan ifade örneklerine aşağıda yer verilmiştir.

“Bu derste antlaşmaları imzaladık. Tam da tahmin ettiğim gibi çok eğlendim. Osmanlı Devleti ben oldum. Çok güzeldi. Ama Sevr Antlaşması resmen Osmanlı’yı yok ediyordu. Ona gıcık oldum.”

“Hikâyeyle işlemek kafamda unutmuyacağım bilgiler bıraktı. Derslerin böyle devam etmesini çok isterdim. Çünkü dersi çok iyi anlıyorum. Unutamayacağım günler geçirdim. Ve bunun için çok mutluyum.”

“Jhon’la birlikte ülkeleri gezdik. Çoğu gelişmiş ülkeler yer altı kaynaklarını mağdur güçsüz ülkelere alıyorlarmış. Birçok ülke ise yer altı kaynakları çok olmasına rağmen çok fakirler bu ülkeler sömürülüyormuş.”

“Üniteyi hikâyeyle işleme güzeldi. Eğlenerek öğrenmemi sağladı. Ve bilgiler daha kalıcı oldu. Hikâye yöntemiyle dersleri işlemeye devam etmek isterdim. Bizden sonra da bu yöntemle ders işlensin.”

“Hikâyeyle işlemek güzeldi, daha canlılık kattı.”

“Bugün sosyal dersinin en eğlenceli günüydü. Çok heyecanlandım ve mutlu oldum. Paris Barış Konferansı beni çok ama çok mutlu etti. Toplantı da gerçek bir devlet gibi tartışmamız çok güzeldi.”

“Sizinle geçen derslerimizde anlatış şeklini eğlenceli ve heyecanlı buldum. En önemlisi öğrenirken eğlendim. Size ne kadar teşekkür etsem az. Bu ünite de en sevdiğim kısım bizim düşüncelerimizle ders işlemenizdi. Çok değişik bir yöntemdi. Ama böyle işlemek güzeldi. Etkinlikler sorumluluk isteyen şeylerdi. Ama öğretici etkinliklerdi.”

“Bence günlük tutmak iyi bir şeydi. Çünkü günlüğe öğrendiklerimizi aktarıyorduk.”

“Bugün çok heyecanlı ve sevinçliydim. Çünkü bugün spiker oldum. Haberde çevre kirliliklerinin haberini sunduk ve mutluydum çok eğlendim.”

“En sevdiğim kısım küresel sorunlarla ilgili bülten hazırlamayı çok sevdim.”

“Bugün küresel sorunları işledik. Televizyon yaparak arkadaşlarımıza sunduk. Bizim konumuz küresel ısınmaydı. Çok güzeldi bu ders.”

“Bence derslerin en eğlenceli, en ilgi çekici ve en güzeli bu dersti. Eğlenceli çünkü diğer ders işleme yöntemine göre daha ilgi çekici. Ayrıca heyecanlı ve emek isteyen bir yöntem. En heyecanlı ve şaşırtıcı şey, ilk resim çizmemiz ve partiydi. Bu yöntemde hoşuma gitmeyen bir şey yoktu. Bu yöntem daha akılda kalıcı oluyor ama zor ve emek isteyen bir yöntem. Günlük tuttuğumuz içinde hangi konuyu ne zaman işlediğimizi unutmuyoruz.”

3.5. Storyline Yöntemine İlişkin Öğretmen Yazılı Görüşlerinden Elde Edilen Bulgular

Storyline yöntemine ilişkin öğretmen görüşleri Model 3'te ayrıntılı bir şekilde görülmektedir. Araştırmada öğretmen yazılı görüşlerine yer verilmesinin temel nedeni, eğitim sürecinde araştırmacıyla birlikte gözlemci olarak derslere katılmalarıdır.

Model 3. Sosyal Bilgiler Dersi Öğretmenlerinin Storyline Yöntemine İlişkin Görüşleri

Model 3'te görüldüğü gibi “Sosyal Bilgiler Dersi Öğretmenlerinin Storyline Yöntemine İlişkin Görüşleri” ile ilgili olarak; ‘enteresan, sıra dışı ve ilginç olduğu’, ‘zevkli, eğlenceli, merak ve heyecan verici olduğu’, ‘maket karakterle empati kurarak daha iyi anlayıp kavradıkları’, ‘öykünün konular ve diğer dersler arasında bağlantı kurup bütünlük sağladığı (tematik özelliği)’, ‘ilgi çekici ve şaşırtıcı bir yöntem olduğu için uygulanabilir olduğu’, ‘istekli ve gayretli öğrenciler açısından iyi bir yöntem olduğu’, ‘derse ilgisiz öğrencilerin bile dikkatini ve ilgisini çektiği’, ‘öğrencilerin özgüvenlerini ve motivasyonunu artırdığı’, ‘öykünün (kurgu) konuları zihinlerinde somutlaştırıp öğrenilen bilgileri daha kalıcı kıldığı’, ‘öğrencilerin dikkatini derse çekmede ve motivasyonunu sağlamada etkili olduğu’, ‘öğrencilerin ilgilerini, isteklerini ve katılımını artırmada daha etkili olduğu’, ‘emek isteyen zor bir yöntem olduğu’, ‘sosyal bilgiler dersi için çok uygun olduğu’, ‘bilgi, beceri, değer ve tutum kazandırmada etkisinin yüksek olduğu’, ‘ders süresi yeterli olursa alternatif olarak uygulanmak istendiği’, ‘hayal gücünü geliştirip çocukların duygusal yönlerine dokunduğu’, ‘yaparak yaşayarak öğrenmeye imkân sunduğu’, ‘çocukların ezbercilikten kurtulduğu’ şeklinde kodlar oluşturulmuş ve tüm bu kodlar ‘Storyline Yöntemi’ teması altında toplanmıştır. Sosyal bilgiler dersi öğretmenlerinin storyline yöntemine ilişkin yazılı görüşlerinden elde edilen doğrudan ifade örneklerine aşağıda yer verilmiştir.

“Yöntem kapsamında karakter, mekân, olay bağlantısının kurulmasıyla öğrencilerin konuları zihinlerinde somutlaştırmasının ve hatırlamalarının kolaylaştığını gözlemledim. Zaten görseller genel olarak öğrencilerin dikkatini çektiği için Storyline yönteminde de görsellik (somutlaştırma) ön planda olduğu için öğrenilen bilgilerin daha kalıcı olduğu ve öğrencilerin dikkatini derse vermede, motivasyonunu sağlamada daha etkili olduğu görüşümdedir.”

“Özellikle derste oluşturulan karakter öğrencilerin dikkatini çekerek derse ilgilerini, isteklerini ve katılımını artırmıştır.”

“Aynı zamanda süreçte ders kitaplarına bağlı kalmayıp öyküye bağlı kalınması öğrencilerin bilgilerinin daha kalıcı olmasını sağladı. Storyline yönteminin öykü içermesi ve drama gibi yaparak yaşayarak öğrenmeye imkân tanıyan aktif etkinlikler barındırması, öğrencilerde hayal gücünü geliştirmiş, merak ve heyecan uyandırmış, dersle ilgisi olmayan öğrencinin bile dikkatini ve ilgisini çekmiştir.”

“Yöntemde aktif etkinliklere yer verilerek öğrencilerin yaşamlarına katkı sağlayacak şekilde işlenmesi öğrencilerin özgüvenlerinin artmasını da sağlamıştır.”

“Storyline sürecinde, öğrenciler gruplar hâlinde çalışarak sanki olayların ve konunun içindeymiş gibi kendi hazırladıklarını sunarak, yaparak yaşayarak öğrendiler.”

“ Süreçte kendi düşünceleriyle yer almaları hoşlarına gitti.”

“Oluşturulan karakterle empati kurarak olay ve olguları daha iyi anlayıp kavradılar ve öğrenilen bilgilerin belleklerinde daha kalıcı olmasını sağladı. (Paylaşmak istediğim bir not: 8.sınıfta ilk ünite aynı konu olduğu için öğrenmiş oldukları konunun daha kalıcı olduğu gözlemlendi. Öğrenciler karakteri ve yaşadıklarını anımsadı). Kısacası, bu yöntemle çocuklar ezbercilikten kurtuldu diyebilirim.”

“Öğrenciyi aktif kılması, öğrencinin bizzat kendisinin kahramanı tasarlaması, onu gezdirmesi, kendince yönlendiriyor olması yöntemin olumlu tarafı.”

3.6. Öyküdeki Olaylarla, Maket Karakterle Empati Kurduklarına ve Karakteri Benimsediklerine İlişkin Öğrenci Günlüklerinden Elde Edilen Bulgular

Maket karakterle empati kurduklarına ve karakteri benimsediklerine ilişkin öğrenci günlüklerinden elde edilen bulgulara yönelik doğrudan ifade örneklerine aşağıda yer verilmiştir.

“...Ama Sevr Antlaşması resmen Osmanlı'yı yok ediyordu. Ona gıcık oldum.”

“Antlaşmaları okuduk. İmzalarken üzülerek imzaladık.”

“Kutlamaya birlikte karar verdik. John'u en iyi gazeteci seçip, plaketini de verdik.”

“Bugün parti yaptık. Veda partisi. John'a plaket verdik. Çok eğlendik. Yemek falan yedik. Eğlenceliydi ya. Ama biraz da üzücüydü. John'dan ayrılacağım için çok üzgünüm.”

“John savaş boyunca kötü şartlarda haber toplayarak fedakarlık yaptı ama patronu onun tatile çıkmasına izin vermedi, bence haksızlık yaptı. Çok kızdım patrona.”

3.7. Storyline Yöntemin Uygulanabilirliğini Olumsuz Etkileyen Unsurlar

Öğretmenlerden storyline yöntemin uygulanabilirliğini olumsuz etkileyen unsurlara ilişkin elde edilen bulgular Model 4'te yer almaktadır.

Model 4. Storyline Yöntemin Uygulanabilirliğini Olumsuz Etkileyen Unsurlar

Model 4'te görüldüğü gibi “Storyline Yöntemin Uygulanabilirliğini Olumsuz Etkileyen Unsurlar” ile ilgili olarak; ‘ders süresinin yetersizliği’, ‘müfredat içeriğinin yoğunluğu’, ‘kalabalık sınıflarda uygulama zorluğu (sınıf yönetimi)’, ‘öğrencilerin istekliliği’, ‘köy, kasaba okullarında öğrencilerin materyal temininin zorluğu’, ‘storyline yöntemin metodolojisinin iyi bilinmesi gerektiği’ şeklinde kodlar oluşturulmuş ve bu kodlar ‘Storyline Yönteminin Uygulanabilirliğini Olumsuz Etkileyen Unsurlar’ teması altında toplanmıştır. Sosyal bilgiler dersi öğretmenlerinin storyline yöntemine ilişkin yazılı görüşlerinden elde edilen doğrudan ifade örneklerine aşağıda yer verilmiştir.

“Sistem ilgi çekici, farklı bir yöntem. Fakat revize edilmesi gereken yönlerinin bulunduğunu düşünüyorum. İnşallah ilerleyen zamanlarda daha da geliştirilerek-tabii milli eğitim müfredatında da bu gerekiyor- iyi bir hale gelir.”

“Genel olarak bir yöntem. Fakat milli eğitim sistemindeki tüm öğrencilerin uygulanabilir olduğunu söyleyemeyeceğim. Zira köy, kasaba okullarını da düşündüğümüzde materyal temini buralarda biraz zor olacaktır.”

“Derse istekli olmayan öğrenciler açısından sıkıntılı bir durum. Zira bu öğrenciler ünitenin ilk knularında yöntemin yeni ve sıradışı olmasından dolayı derse biraz ilgi gösterse de ilerleyen

zamanlarda yine kendi kabuklarına çekilerek derse ilgisiz kaldı.Öte yandan istekli ve gayretli öğrenciler açısından iyi bir yöntem.”

“Yöntemin uygulanabilirliğini olumsuz etkileyen bir diğer unsur da ders saatlerinin yetersizliği.Zira 3 saatlik ders bu yöntem için biraz az.”

“Ayrıca müfredatın da yoğun olması bu durumu daha da güçleştiriyor.”

“Emek isteyen zor bir yöntem ancak ders süresi yeterli olursa derslerimde storyline yöntemi alternatif olarak uygulamak isterim. Bu yöntemin uygulanmasında sadece sorun, ders saatinin yetersiz olması ve kalabalık sınıflarda uygulama zorluğunun bulunmasıdır. Eğer ders saati yeterli, sınıflardaki öğrenci sayısı 15-20 arasında olursa yöntemin daha etkili ve verimli olacağına inanıyorum.”

4. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Akademik Başarı ve Öğrenmenin Kalıcılığına İlişkin Tartışma ve Sonuç

Sosyal bilgiler dersi soyut olay, olgu ve kavramlar üzerine inşa edilmiştir. Dolayısıyla öğrenciler tarafından gündelik yaşamdan kopuk, zor, sıkıcı, ezber bir ders olarak algılanmaktadır. Bu sorunun çözümü bağlamında, konular öğrencilere somutlaştırılarak ezberden uzak yöntem ve tekniklerle öğretilmelidir. Storyline yöntemi bize bu soyut konuları somutlaştırmada alternatif bir yöntem olarak öğretmenlere bu imkânı sunmaktadır. Çünkü storyline yönteminde yer alan mekan, karakter gibi görseller, somut bir şekilde öğrenme için bağlam inşa etmeye yardım eder (Creswell, 2007: 86-93). Ayrıca anlamlı, etkili ve kalıcı öğrenmenin gerçekleşebilmesi için; eğlenceli, zevkli, ilgi çekici ve kolay öğrenilebilecek bir ders durumuna getirilebilir.

Tarih konulu (1.) kazanıma yönelik deney ve kontrol gruplarının son test sonucuna göre, storyline yöntemi tarih konulu kazanımın öğretiminde oldukça etkilidir. Bu durum, öğrencilerin ezberleyerek öğrenmediği, anlamlı ve etkili öğrenmenin gerçekleştiği şeklinde yorumlanabilir. Nitekim öğrenci görüşleri de bu yorumu desteklemektedir.

Güncel konulu (2.ve 3.) kazanımlara yönelik deney ve kontrol gruplarının son test sonuçları, storyline yönteminin güncel konulu kazanımların öğretiminde mevcut öğretim uygulamalarıyla aynı derecede başarıya sahip olduğunu göstermektedir. Elde edilen bu sonuç, deney grubunda storyline yöntemi ile ders işlenmesinden, kontrol grubunda ise yapılandırmacı yaklaşıma dayalı mevcut öğretim uygulamalarının olduğu (Vitamin yazılımı, ders kitabı, beyin fırtınası, canlandırma, görsel araç-gereçler, araştırma ödevleri ve çalışma kitapları) aktif öğrenme ortamının başarısından kaynaklanmaktadır.

Araştırmanın akademik başarı ile ilgili sonuçları Yiğit, 2007; Bacak, 2008 (Sosyal Bilgiler Eğitimi); Sarı, 2019 (Türkçe Eğitimi); Coşkun, 2013; Sertöz, 2017 (Matematik Eğitimi); Güney, 2019; Özden, 2012; Demircioğlu ve Demetgül, 2018; Yıldırım, 2018; Demir, 2012; Kehinde, Moses ve Abiodun, 2012 (Fen Bilimleri); Leawudomchai, Panprueksa, Singlop and Latwong, 2016 (Biyoloji); Fırat, 2019 (Coğrafya Eğitimi); Ahlquist, 2011 (Dil bilimleri); tarafından yapılmış çalışmaların sonuçlarıyla büyük ölçüde örtüşmektedir. Nitekim söz konusu çalışmalarda da storyline yönteminin öğrencilerin akademik başarılarını artırdığı tespit edilmiştir.

Storyline yöntemiyle Küresel Bağlantılar öğrenme alanı / Ülkeler Arası Köprüler ünitesi kapsamında (1. kazanımda), öğrencilerin 20. Yüzyılın başında Osmanlı Devleti ve Avrupa

ülkelerinin siyasî ve ekonomik yapısını kavramaları ve bununla I. Dünya Savaşı'nın sebep ve sonuçlarını ilişkilendirmesi hedeflenmiştir. Storyline yönteminin tarih içerikli konularda oldukça başarılı ve kalıcı bir öğrenme sağladığı bu araştırma ile ortaya çıkmıştır. Bir başka deyişle, öğrencilerin storyline yöntemiyle tarih konularını daha iyi anlayıp kavradıkları ve öğrenilen bilgilerin belleklerinde daha kalıcı olduğu görülmüştür. Dolayısıyla soyut ve öğrenilmesi güç tarih konularının öğretiminde, storyline yönteminden yararlanılabilir.

Güncel konulu (2. ve 3.) kazanımlara yönelik deney ve kontrol gruplarının kalıcılık testi sonuçlarına göre, storyline yöntemi küresel sorunlar içerikli güncel konulu kazanımların kalıcılığının sağlanmasında oldukça etkilidir. Diğer yandan, yapılandırmacı yaklaşıma dayalı mevcut öğretim uygulamalarının olduğu (Vitamin yazılımı, ders kitabı, beyin fırtınası, canlandırma, görsel araç-gereçler, araştırma ödevleri ve çalışma kitapları) kontrol grubunda öğrenmede kalıcılık sağlanamamıştır. Storyline yöntemin; ilginç, zevkli, eğlendirici, somutlaştırıcı, heyecan verici, ilgi çekici ve şaşırtıcı öğrenme ortamıyla, kalıcılığın sağlanmasında etkili olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim öğrenci görüşleri de bu sonucu olumlu yönde desteklemektedir.

Araştırmanın öğrenmede kalıcılık ile ilgili sonuçları Tepetaş, 2011 (Okul Öncesi); Dös, 2015 (Öğretim Teknolojileri) ve Güney, 2019 (Fen Bilimleri) tarafından yapılmış çalışmaların sonuçlarıyla örtüşmektedir. Nitekim söz konusu çalışmalarda da storyline yöntemin öğrencilerin bilgilerinin kalıcılığını artırdığı tespit edilmiştir.

Storyline yöntemiyle Ülkeler Arası Köprüler ünitesi küresel bağlantılar öğrenme alanı kapsamında (2. 3. kazanımda), öğrencilerin küresel sorunları tanımaları ve bu sorunların çözümünde rol almayı arzulamaları istenmektedir. Storyline yönteminin küresel ısınma, çevre kirliliği, savaş, salgın hastalıklar vb. küresel sorunların ve çözüm yollarının öğretilmesindeki rolü ve etkisi incelendiğinde; kaleme alınan öykünün konular arasında anlamlı bir bağlam kurması, soyut konuları somutlaştırması, öğrencilerin bizzat yaparak yaşayarak sürece dâhil olabildiği drama, rol oynama gibi etkinliklere yer vermesi, ilgi çekici olması, empati becerisini geliştirmesi, eğlendirerek öğretmesi, pekiştirmeye ve geribildirmeye imkan vermesi gibi üstün özellikleri nedeniyle küresel sorunlar içerikli konularda başarılı ve kalıcı bir öğrenme sağladığı belirlenmiştir.

4.2. Öğrenci ve Öğretmen Görüşlerine İlişkin Tartışma ve Sonuç

Öğretmen ve öğrencilerin yazılı görüşlerinden ve öğrenci günlüklerinden elde edilen nitel bulgulara göre; storyline yöntemiyle derse başlarken öğrencilerin hem öğretmen değişikliğinden, hem de alışkın olduklarından farklı bir yöntemle ders işleyecek olmalarından dolayı kaygılı oldukları görülmüştür. Ayrıca hem öğretmenler hem de öğrenciler başlangıçta derse resimle başlamaya yönelik çeşitli eleştiriler getirmişlerdir. Öğretmenler bunun verimli olmayacağını, öğrenciler ise resimle sosyal bilgiler arasında ilgi kuramadıklarını, garip ve şaşırtıcı bulduklarını ifade etmişlerdir. İlerleyen süreçte ise bakış açısı değişmiş, derse resim ve kimlik oluşturmakla başlamanın etkili bir yöntem olduğu kanaati oluşmuştur. Yazılı görüşlerden ve öğrenci günlüklerinden hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin storyline yöntemi etkinliklerini süreç ilerledikçe eğlendirici, şaşırtıcı, motive edici, heyecan verici ve ilgi çekici bulup, benimsedikleri görülmüştür. Dolayısıyla yöntemi sahiplendikleri anlaşılmaktadır.

Buna göre storyline yöntemiyle öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik olumlu görüş ve tutum geliştirdiği söylenebilir. Öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde başarılı olmaları için, derse karşı ilgi duymaları ve olumlu bir tutum içerisinde olmaları gerekir (Ergin, 2006: 18).

Bu araştırmanın öğrenci ve öğretmen görüşleri ile ilgili sonuçları Gürol ve Kerimgil, 2012; Şekerci, 2018 (Sosyal Bilgiler Eğitimi); Sarı, 2019 (Türkçe Eğitimi); Coşkun, 2013; (Matematik Eğitimi); Avcı ve Yüksel, 2013; Yıldırım, 2018; Güney, 2019 (Fen Bilimleri); Kuş ve Alçı, 2014 (Tarih); Rog, 2014; Oreğag, 2017 (Dil Bilimleri/İngilizce); Rhonda, 2010 tarafından yapılmış çalışmaların sonuçlarıyla büyük ölçüde örtüşmektedir.

Storyline yöntemi “karakter, mekan, olay” inşasıyla öğretimde görselleştirme-somutlaştırma imkanı sunmaktadır. Deneysel süreçte öğrencilerde gerçeklik hissi uyandırılmış, işlenen konuları sevmeleri, sahiplenmeleri ve empati kurmaları sağlanmıştır. Öğrencilerin yöntemi benimsemelerinin en önemli nedeni, karakterle ve mekanla somut bir şekilde bağ kurmuş olmalarıdır. Öğrencilerin etkinlikler kapsamında süreçte aktif yer almayı ve ders kitaplarına bağlı kalınmadan ders işlemeyi çok sevdiğikleri görülmüştür.

Mevcut bulgular; öğrenci merkezli, aktif öğrenmeyi sağlayan, öğrenme ortamını ilginç, ilgi çekici, heyecan verici, eğlenceli ve zevkli kılan, yüksek motivasyon sağlayan, öykü anlatımını temel alan ve diğer edebî ürünlerle içeriği zenginleştiren, birçok duyuyu öğrenme işine katan, farklı öğrenme stillerini içinde barındıran, öğrenmeyi somutlaştıran storyline yöntemin öğrencilerin başarısını artırdığını göstermektedir. Ayrıca bilgilerin ve kazanımların kalıcılığını sağlamada ve öğrencilerin duyuşsal yönlerine dokunmada son derece etkili ve uygulanabilir alternatif bir yöntem olduğu anlaşılmaktadır.

Diğer sonuçları maddeler halinde şu şekilde özetlemek mümkündür;

- ✓ Storyline yöntemiyle öğrencilerin sosyal bilgiler dersine yönelik olumlu tutum geliştirdikleri gözlenmiştir.
- ✓ Yöntemin öğrencileri öğrenmeye daha istekli hale getirdiği ve içsel motivasyonlarına katkı sağladığı görülmüştür.
- ✓ Öğrencilerin süreçte kendi düşünceleriyle yer almayı sevdiğikleri, yani storyline yönteminin “sahiplik” ilkesinin gerçekleştiği gözlemlenmiştir.
- ✓ Öğrenciler yöntemi ilgi çekici ve eğlenceli buldukları için sosyal bilgilerin diğer ünitelerini ve tüm dersleri storyline yöntemi ile işlemek istediklerini belirtmişlerdir. Esasen müfredat içeriği uygun yoğunlukta olduğu takdirde, storyline yöntemi disiplinler arası (tematik yaklaşım) yapısı dolayısıyla buna imkan tanımaktadır.
- ✓ Öğrencilerin harita bilgisi, harita kullanma becerisi ve coğrafya bilgilerinin geliştiği görülmüştür. Bu durum storyline eğitim sürecine katılan ders öğretmenlerince de ifade edilmiştir.
- ✓ Eğitim sürecinin öğrencilerin bilişsel ve duyuşsal davranışlarını olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir.
- ✓ Yöntem, öğrencilerin harita çizme; kesme ve yapıştırma gibi psikomotor becerileri geliştirmelerine olanak sağlamıştır.
- ✓ Öğrencilerin ünite kapsamındaki “sömürgecilik ve milliyetçilik” gibi soyut kavramları öykü konularıyla anlamlı bağ kurmak suretiyle doğru bir şekilde öğrenmelerini sağlamıştır. Öğrencilerin zihinlerindeki bu kavramlara ilişkin eksik ve hatalı bilgileri nispeten düzeltmiş, dolayısıyla kavram yanlışlarının giderilmesinde yararlı olmuştur.

4.3. Öneriler

Storyline yöntemiyle eğitim uygulamasının başlangıcında, öğrencilerin öğretmen değişikliği ve alışılmadık dışında ders işleyeceklerinden dolayı kaygı duydukları görülmüştür. Bu sebeple uygulama öncesi öğrencilerle tanışılıp, birkaç gün eğitim uygulamasına dönük alıştırmalar yapılabilir. Storyline yönteminin uygulanması esnasında yöntem kapsamındaki etkinlikler başlangıçta ilginç ve eğlenceli gelse de, söz konusu etkinlikler fazla sorumluluk

gerektirdiği için ilerleyen zamanlarda öğrenci ilgisi azalabilmektedir. Bu durumdaki öğrenciler bireysel olarak desteklenerek, derse aktif katılımları sağlanmalıdır. Storyline yöntemi, çok emek ve zaman isteyen iyi bir planlama gerektirmektedir. Uygulayıcı eğitimcilerin süreçte sorun yaşamamak için bu konuya titizlikle eğilmesi şarttır.

Storyline yöntemin akademik başarı ve öğrenmenin kalıcılığında etkili olduğu görülmüştür. Bunların yanında storyline yönteminin beceri ve değer kazandırma konularındaki etkisi üzerinde çeşitli araştırmalar yapılabilir. Storyline yönteminin diğer derslerde kullanılmasıyla ilgili çeşitli araştırmalar yapılabilir. Storyline yönteminin sömürgecilik, milliyetçilik, küreselleşme gibi soyut kavramların öğretiminde etkili olduğu anlaşılmaktadır. Buradan hareketle sosyal bilgiler dersine ve farklı derslere yönelik kavram öğretimi ve kavram yanlışlarını gidermedeki etkisi araştırılabilir. Mevcut araştırmanın Global Storyline boyutu olduğu görülmüştür. Buradan hareketle yeni global storyline temelli çalışmalar yapılabilir. Storyline yöntemini okuyarak anlamak güçtür. Bu nedenle somut uygulama örnekleri hazırlayıp; sempozyum, kongre ve konferanslarda sunulabilir. Storyline yöntemini akademisyenlere, öğretmenlere ve öğretmen adaylarına daha iyi tanıtılabilmek için çeşitli bilimsel toplantılar düzenlenebilir.

5. KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K. Ü. (2003). *Aktif Öğrenme*, Eğitim Dünyası Yayınları, İzmir.
- Ahlquist, S. I. (2011). *The Impact of the Storyline Approach on the Young Language Learner Classroom: A Case Study in Sweden*. Thesis of Doctor of Education, Department of English, Kristianstad University, Sweden.
- Akpınar, E. ve İçen, M. (2012). Küresel Vatandaşlık Eğitiminin Uluslararası Sorunların Çözümündeki Rolü. *Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5(2), s. 285.
- Answers to Questions About the Storyline Method, What is the Methodology?*. 24 Haziran 2013, http://www.storyline.org/Storyline_Design/Articles_4.html.
- Avcı, S. ve Yüksel, A. (2013). Teachers' and Students' Views On The Storyline Approach. *Sakarya University Journal of Education*, 3(2), 21-35.
- Aydede, M. N. (2006). *İlköğretim Altıncı Sınıf Fen Bilgisi Dersinde Aktif Öğrenme Yaklaşımını Kullanmanın Akademik Başarı, Tutum ve Kalıcılık Üzerine Etkisi*. Çukurova Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- Bacak, S. (2008) *İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersinde Öykü Tabanlı Öğrenme Yaklaşımının Öğrenenlerin Akademik Başarı ve Yaratıcılıklarına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi.
- Bell, S. (1990). *Storyline Approach to Environmental Studies. Environmental Education in Europe*”, Conference Report.
- Bell, S. & Harkness, S. (2006). *Storyline- Promoting Language Across the Curriculum*, Hertfordshire: United Kingdom Literacy Association (UKLA).
- Bell, S. (2007). The Flexibility of The Topic Approach. The Netherlands: National Institute for Curriculum Development. Report of the Seminar of Topic Based Approaches to Learning and Teaching in Primary Education.
- Coşkun M. (2013). *Matematik Kavramları Öğretiminde Öyküleştirme Yönteminin Tutuma ve Başarıya Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kırşehir: Ahi Evran Üniversitesi.

- Creswell, J. (2007). *John Dewey and The Storyline Method*. S. Bell, S. Harkness & G.White, (Edts.), Storyline: Past, Present, Future içinde (86-96). Glasgow, Enterprising Careers University of Strathclyde.
- Demir, S. (2012). The Effect of Storyline Method on Students' Achievements in 5th Grade of Science and Technology Courses. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 46, 5026–5029. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.06.380>
- Demircioğlu, H. ve Demetgül, F. (2018). The Effect of Storylines Embedded within Context Based Learning Approach on Grade 10 Students' Achievement of Mixtures Unit. *The Eurasia Proceedings of Educational & Social Sciences (EPESS)*, 9, 127-133.
- Dös, B. (2015). Creating Online Öykü Temelli Öğrenmes for Increasing the Knowledge Retention. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 195, 1051–1056. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.06.148>
- Erden, M. (Tarihsiz). *Sosyal Bilgiler Öğretimi*, Alkım Yayınları, İstanbul, s. 8.
- Ergin, A. (2006). *İlköğretim Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Tutumları*. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Fırat, A. (2019). *Coğrafya Eğitiminde Öyküleştirme Yönteminin Kullanılmasının Öğrencinin Akademik Başarısına Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi.
- Global Storylines*, 24 Haziran, <http://www.globalstorylines.org.uk/about>
- Güney, S. Y. (2003). *İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Öykü Tabanlı Öğrenme Yaklaşımına İlişkin Bir Durum Çalışması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Güney, S. Y. (2019). *İlkokul 4.Sınıf Fen Bilimleri Dersinde Öykü Temelli Öğrenme Yaklaşımının Akademik Başarı, Öğrenmenin Kalıcılığı ve Derse İlişkin Tutumlar Üzerindeki Etkisi*. Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Gürol A. ve Kerimgil S. (2012). Primary School Education Pre-Service Teachers' Views about the Application of Storyline Method in Social Studies Teaching. *International Online Journal of Educational Sciences*, 4(2), 325-334.
- Harkness, S. (1997). *Creating Words, Constructing Meaning: The Scottish Storyline Method*. J.Creswell, (Edt.), Portsmouth, NH:Heinemann, 1997.
- Jarvinen, H. M. (2005). *Teaching Finnish as a Second Language*. M. Pandis, A. Ward & S. R. Mathews, (Edts.), Reading, Writing, Thinking içinde (24-36). *Proceedings of the 13th European Conference on Reading*.
- Kardaş, M. N. ve Uca, N. (2016). Aktif Öğrenme Yönteminin Kullanıldığı Çalışmaların Öğrenci Başarısı, Tutumu ve Görüşleri Açısından İncelenmesi: Bir Metaanaliz Çalışması. *Uluslararası Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, Yıl:4, Sayı:7, s.118-130.
- Kehinde, A., Moses, A. & Abiodun, O. (2012). Spicing Up Basic Science Instruction with Öykü Temelli Öğrenme Strategy; What Is Students' Achievement?. *African Research Review*, 6(3), 252-267.
- Kuş, M., & Alcı, B. (2014). Students' Beliefs on Effectiveness of Storyline Method in History Teaching. *Mevlana International Journal of Education*, 4(3), 83-91. <https://doi.org/10.13054/mije.14.48.4.3>

- Leawudomchai, U., Panprueksa, K., Singlop, S. & Latwong, T. (2016). A Study of Learning Achievement and Learning Behavior in Biology on “Genes and Chromosomes” Using Storyline Teaching for 12th Grade Students. *Journal of Education*, 10(3), pp. 221-231(11).
- Orehag J. (2017). *Space Adventure - Storyline Method and Young English Language Learners' Motivation*. Yayınlanmamış Lisans Bitirme Tezi, Gavle, İsveç: University of Gavle.
- Özden, G. (2012). *İlköğretim 5. Sınıf “Canlılar Dünyasını Gezelim, Tanıyalım” Ünitesinde Kullanılan Öyküleştirme Yönteminin Öğrencilerin Başarı ve Kavramsal Öğrenmelerine Etkisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi.
- Paykoç, F. (2005). Yeni Öğretim Programlarını İnceleme ve Değerlendirme Raporu. (2005). İstanbul, ERG Raporları, Sabancı Üniversitesi, 20.10.2007, www.erg.sabanciuniv.edu/docs/mufredat_raporu.doc.
- Rhonda, M. B. (2010). *An Analysis of the Storyline Method in Primary School; Its Theoretical Underpinnings and Its Impact on Pupils' Intrinsic Motivation*. Doktora Tezi, Durham Üniversitesi.
- Rog, T. (2014). Enhancing Learners' Intrinsic Motivation. The Impact of the Storyline Method. *Konińskie Studia Językowe*, 2(2), 143-162.
- Sarı, T. (2019). *Ortaokul 7. Sınıf Türkçe Dersinde Uygulanan Storyline Yönteminin Başarıya ve Tutuma Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi.
- Sertsöz A. (2017). *6 Yaş Çocuklarına Öyküleştirme Yöntemi İle Verilen Matematik Eğitiminin Çocukların Matematik Başarılarına Olan Etkisinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi.
- Şekerci, H. (2018). *Sosyal Bilgiler Öğretiminde Storyline Yönteminin Etkililiğinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Tepetaş, G. Ş. (2011). *6 Yaş Çocuklarının Temel Kavram Bilgi Düzeylerini Desteklemeye Yönelik Öyküleştirme Yöntemine Dayalı Bir Eğitim Uygulaması*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Tepetaş, G. Ş. (2013). *Storyline Yöntemi*. M. Gönen, (Edt.), Çocuk Edebiyatı (1. Baskı) içinde (265-284). Ertem Matbaa, Ankara.
- Türksoy, E. ve Taşlıdere, E. (2016). Aktif Öğrenme Teknikleri ile Zenginleştirilmiş Öğretim Yönteminin 5. Sınıf Öğrencilerinin Fen ve Teknoloji Dersi Akademik Başarı ve Tutumları Üzerine Etkisi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 17(1), 57-77.
- Yıldırım M. (2018). *Bağlam Temelli Öyküleştirme Yöntemi İle Yapılan Öğretimin Fen Bilimleri Dersinde Başarı, Yaratıcılık ve Tutumlara Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi.
- Yiğit, E. Ö. (2007). *Öyküleştirme Yönteminin 6. Sınıf Sosyal Bilgiler Programı Ülkemizin Kaynakları Ünitesindeki Öğrenci Başarısı Üzerine Etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Why the Storyline Method Makes Sense.* 22 Mart 2013, http://www.storyline.org/Storyline_Design/Articles_5.html.